

УДК 37.09

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГУМАНІТАРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ ШЛЯХОМ УЧАСТІ В РОБОТІ НАУКОВОГО ГУРТКА

Богуславська Лариса

Державний вищий навчальний заклад

«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Постановка проблеми. Виховний елемент у навчальному процесі є одним з найважливіших шляхів гуманізації сучасної освіти і формування національної гуманітарно-технічної еліти. Одним із головних напрямків формування якісного рівня освіти, який задовольняє потреби майбутніх спеціалістів в інтелектуальному і професійному розвитку, є активне залучення студентів до *науково-дослідної роботи*. Поруч із напрацьованими формами і способами організації науково-дослідницької діяльності у вищій школі важливим чинником урізноманітнення спільної наукової роботи викладачів та студентів є робота наукового гуртка. Особливістю діяльності гуртка «Простір слова», створеного на кафедрі українознавства, документознавства та інформаційної діяльності Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, стала зорієнтованість студентської наукової роботи на гуманітарну сферу.

Мета дослідження. Розглянути організацію студентської пізнавальної діяльності в роботі наукового гуртка як умову формування національної гуманітарно-технічної світоглядної компетентності майбутніх будівельників та архітекторів. Дослідити специфіку діяльності наукового гуртка гуманітарного спрямування в системі освіти вищої школи інженерно-технічного спрямування як додатковий чинник створення такого освітнього середовища у вищому закладі освіти, що сприяє задоволенню пізнавальних потреб особистості; виявленню і реалізації особистісного потенціалу.

Основні результати дослідження. Організація роботи наукового гуртка гуманітарного спрямування безпосередньо пов'язується з ідеєю гуманізації освіти і дає можливість звернутися до найбільш перспективних психолого-педагогічних теорій розвитку людини, на основі яких можна побудувати загальну культурно-історичну (або соціокультурну) концепцію освіти та практику виховання [2]. Необхідно зазначити, що робота гуртка «Простір слова» базується насамперед на особистісно орієнтованому навчанні та вихованні. На думку І. Д. Бега, особистісно орієнтоване виховання – це виховання методологічного типу, яке для свого обґрунтування звертається до всього універсуму соціально-гуманітарних наук і спирається на фундаментальні філософські, психологічні ідеї про людину [1]. Важливою складовою в організації наукового гуртка є чітке визначення основних принципів його роботи, а саме: добровільність, самостійність, зацікавленість, доцільність та науковість. Серед головних завдань, які досягаються в діяльності наукового гуртка у вищій школі, варто виокремити такі складові, як: виховання студента як дослідника; підготовка студентів до розв'язання практичних завдань в процесі індивідуального дослідження (написання доповідей, статей); залучення студентів до науково-дослідної роботи кафедри (участь у конференціях, круглих столах); формування ціннісного ставлення до знань, якими оволодівають молоді дослідники. Особливо хотілося б виокремити серед напрямків науково-дослідної діяльності гуртка зосередженість на окремих постатях найвідоміших українців, які визначають не лише національний, а й світовий культурний простір. Зокрема з метою гідного відзначення на всеукраїнському й міжнародному рівнях у 2022 році 300-річного ювілею Григорія Савовича Сковороди гурток продовжив проведення низки заходів, присвячених творчій спадщині великого українського

мандрівного філософа (науково-практичний семінар на тему «Григорій Сковорода: сучасне прочитання»; академічні Сковородинські читання; Всеукраїнські сквородинські навчання «Пізнай себе»; круглий стіл «Не тіло, а душа є людиною»).

Висновки. Практичним результатом наукової роботи студентів у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури є підготовка ґрунтовних розвідок та доповідей, присвячених питанням сучасного осмислення національної культури. Завдяки участі в роботі гуртка майбутні інженери мають можливість комплексного ознайомитися з центральними постатями національної культури та осмислити їх як представників системи знакових імен українського світу. Такий підхід у широкій перспективі формує відчуття органічної приналежності до рідної культури, а значить, матиме виняткове націєоб'єднавче, а, отже, й націєтворче значення в процесах формування національної гуманітарно-технічної еліти.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Виховання особистості. Кн. 1. Особистісно орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади. Київ : Либідь, 2003. 278 с.
2. Гончаренко С. У., Мальований Ю. Гуманізація і гуманітаризація освіти. *Шлях освіти*. 2001. № 2. С. 2–6.